

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/214878,Komunikat-Instytutu-Pamieci-Narodowej-w-sprawie-nowych-faktow-w-sledztwie-dotycz.html>
17.03.2026, 01:46

Komunikat Instytutu Pamięci Narodowej w sprawie nowych faktów w śledztwie dotyczącym zbrodni lubińskiej

W dniu 3 marca 2025 r. prokurator Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu we Wrocławiu zdecydował o przedstawieniu 9 byłym funkcjonariuszom Milicji Obywatelskiej zarzutów udziału w pobiciach, przy użyciu broni palnej, osób biorących udział w dniu 31 sierpnia 1982 roku w pokojowej manifestacji mieszkańców Lubina, związanej z rocznicą Porozumień Sierpniowych.

04.03.2025

Przestępstwa będące przedmiotem zarzutów stawianych w tej sprawie byłym funkcjonariuszom Milicji Obywatelskiej są zagrożone karą do 8 lat pobawienia wolności.

Śledztwo w sprawie zbrodni lubińskiej podjęto na nowo w sierpniu 2022 r., gdyż wystąpiły nowe możliwości dowodowe w tej sprawie, które zdaniem prokuratora mogły doprowadzić do wykrycia sprawców bezprawnych działań w dniu 31 sierpnia 1982 roku w Lubinie, tych którzy dotąd nie ponieśli odpowiedzialności karnej za popełnione przestępstwa. Swoim zakresem objęło ono także kwestie związane z zacieraniem śladów owych przestępstw w celu uwolnienia od odpowiedzialności karnej ich sprawców.

W dotychczasowym śledztwie zgromadzono obszerny materiał dowodowy, zawarty w 54 tomach jego akt głównych. W toku prowadzonego w tej sprawie postępowania przeprowadzono szereg kwerend archiwalnych, w tym w Archiwach Instytutu Pamięci Narodowej, Archiwum Akt Nowych w Warszawie, Archiwum Państwowym w Legnicy, Bibliotece Ossolineum we Wrocławiu, Bibliotece Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Bibliotece Uniwersyteckiej we Wrocławiu i Bibliotece Narodowej w Warszawie, co pozwoliło na zgromadzenie licznych dokumentów związanych z przedmiotem śledztwa. Przesłuchano w charakterze świadków blisko 800 osób, zabezpieczono i zbadano dokumentację medyczną odnoszącą się do obrażeń doznanych przez pokrzywdzonych, przesłuchano ekspertów z zakresu badania broni palnej i mechanoskopii.

Czynności te prowadzą do ustaleń, że w dniu 31 sierpnia 1982 roku na Placu Wolności w Lubinie doszło do manifestacji mieszkańców związanej z rocznicą Porozumień Sierpniowych. Mimo pokojowego charakteru manifestacji, gdy dobiegała ona końca, funkcjonariusze Milicji Obywatelskiej brutalnie zaatakowali jej uczestników używając między innymi broni palnej, chemicznych środków obezwładniających, granatów hukowych i pałek szturmowych. W następstwie tych działań śmierć poniosło trzech uczestników demonstracji, a kilkunastu innych zostało poważnie rannych.

Milicjanci strzelali z pistoletów maszynowych w stronę bezbronných uciekających ludzi, ostrzeliwali klatki schodowe i piwnice budynków, w których schronili się demonstranci, wrzucali granaty łzawiące i hukowe przez otwarte okna do pomieszczeń przypadkowych mieszkań.

By zobrazować skalę eskalacji i bezprawny charakter tzw. działań rozpraszających podjętych przez formacje milicyjne wobec mieszkańców Lubina wystarczy podać choćby to, że milicjanci dwóch plutonów ZOMO z Legnicy – a była to tylko część ze 197 funkcjonariuszy MO biorących

udział w działaniach przeciwko demonstrantom – użyli tego dnia blisko 1000 sztuk amunicji ostrej kal. 7,62, a strzały w kierunku mieszkańców Lubina oddawane były z dalszych odległości, sięgających 100 metrów, zaś w jednym przypadku 500 metrów. Warto też wskazać na zeznania byłego funkcjonariusza operacyjnego Milicji Obywatelskiej – którego zadaniem było wówczas wmieszanie się w tłum demonstrantów, obserwowanie zachowań poszczególnych osób i ewentualne ich zatrzymanie, który stwierdził między innymi. cyt.: „według mojej oceny nie było absolutnie takiej potrzeby aby używać ostrej amunicji i strzelać w tłum, który cofał się i nie atakował milicjantów kamieniami i butelkami, ja tego nie widziałem”.

Dotychczasowe czynności prokuratora pozwoliły zatem na odtworzenie przebiegu zdarzeń, do których doszło w dniu 31 sierpnia 1982 roku w Lubinie oraz na ustalenie ról jakie w nich odegrały poszczególne formacje Milicji Obywatelskiej. Pozwoliły także na przedstawienie zarzutów popełnienia przestępstw byłym funkcjonariuszom biorącym udział w tej milicyjnej operacji.

Postawienie zarzutów byłym funkcjonariuszom MO jest jednym z etapów śledztwa, w sprawie objętej śledztwem prowadzone będą dalsze działania prokuratora.

dr Rafał Leśkiewicz

Dyrektor
Biura Rzecznika Prasowego
Rzecznik prasowy
Instytutu Pamięci Narodowej

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Centrala

Komunikat

Powiązane wiadomości

Zbrodnia lubińska: akt oskarżenia przeciwko byłym funkcjonariuszom MO